

واکاو می عقود و اقسام آن

در فقه و حقوق

نویسنده: محسن حسن پور

(عضویت علمی دانشکده آزاد اسلامی واحد کرمان)

سرشابه: حسن پور، محسن، ۱۳۵۱
عنوان و نام پدیدآور: واکاوی عقود و اقسام آن در فقه و حقوق / نویسنده محسن حسن پور؛ ویراستار یکتا شمعیانی
مشخصات نشر: تهران: انتشارات علمی فرهنگی شمعیانی، ۱۳۹۵
مشخصات ظاهری: ۹۶ ص.
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۵۶۲۵-۵-۸
وضعیت فهرست نویسی: فیا
یادداشت: کتابخانه: ص. ۹۱-۹۴، همچنین به صورت زیرنویس.
موضوع: عقود و ایقاعات (فقه)
موضوع: Contracts (Islamic law)
موضوع: عقود و ایقاعات (فقه) -- ایران
موضوع: Contracts (Islamic law) -- Iran
تألیف افزوده: شمعیانی، یکتا، ویراستار
رده بندی کنگره: ۱۳۹۵ ح ۲۴۳ / BP۱۹۰
رده بندی دیویی: ۳۷۲/۳۷
حاره کتابشناسی ملی: ۴۴۰۸۱۲۷

انتشارات علمی فرهنگی شمعیانی

واکاوی عقود و اقسام آن در فقه و حقوق

نویسنده: محسن حسن پور (عضو هیئت علمی، نگاه آزاد اسلامی واحد کرمان)

ناشر: علمی فرهنگی شمعیانی

تألیف: ویراستار ادبی: یکتا شمعیانی

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

نوبت چاپ: اول-۹۵

قیمت: ۹۰۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۵۶۲۵-۵-۸

تاس: ۹۱۳۱۴۵۹۶۸۱-۶۶۵۷۳۳۱۴

حق چاپ: ۱۳۹۵، انتشارات علمی فرهنگی شمعیانی

همه حقوق محفوظ است. هر گونه نسخه برداری، اعم از زیراکس و بازنویسی، ذخیره کامپیوتری، اقتباس کلی و جزئی (به جز اقتباس جزئی در نقد و بررسی و اقتباس در گیومه در مستند نویسی و مانند آن‌ها) بدون مجوز کتبی از ناشر ممنوع و از طریق مراجع قانونی قابل پیگیری است.

فهرست

۹.....	پیشگفتار.....
	بخش اول: تعریف عقد، احکام و شرایط عقود
۱۲.....	عقد در لغت.....
۱۳.....	عقد در شرع و اصطلاح حقوقی آن.....
۱۵.....	فرق عقد و عهد.....
۱۷.....	رابطه عقد و ایقاع.....
۱۸.....	ارتباط عقد با قرارداد.....
۲۰.....	آیات و روایات و قواعد فقهی مربوط به عقود.....
۲۲.....	اصول مَقُوم عقد.....
۲۳.....	شروط عقد.....
۲۳.....	الف: انشاء.....
۲۳.....	ب: اعتبار قولی و یا فعلی و یا متممی در انشاء ایجاب و قبول.....
۲۴.....	ج: تطابق ایجاب و قبول.....
۲۴.....	د: واجد شرایط انشاء بودن موجب هنگام قبول قابل.....
۳۵.....	ه: بحث در باقی شروط صحت عقد و عدم اعتبار آن.....
۳۸.....	تجیز و تعلیق در عقد.....
۳۹.....	تعلیق در انشاء و تعلیق در منشاء.....
۴۱.....	شروط متعاقدين.....
۴۲.....	الف: کمال طرفین عقد.....
۴۶.....	ب: قصد مدلول عقد از طرف موجب و قابل.....
۴۷.....	ج: اعتبار تعیین طرف اصلی عقد.....
۴۸.....	د: اختیار از جمله شروط متعاقدين.....
۴۹.....	ه: فرق اکراه و اضطرار در اجرای عقد.....

۵۱	و: مالک بودن مورد عقد.....
۵۲	بحث در شروط مورد عقد و موضوع آن.....
۵۳	الف: قابلیت پذیرش اثر عقد.....
۵۳	ب: عین بودن مورد عقد.....
۵۴	ج: تملیک منافع یا عمل.....
۵۴	ه: حقه یا اسقاط حق.....
۵۵	و: مالک داشتن.....
۵۶	ز: ملکیت.....
۵۷	ح: طلاقیت.....
۵۸	ط: معلوم بودن در مورد عقد.....
۵۸	ی: قدرت بر تسلیم عوض.....
۵۹	شروط برای صحت معامله و عقد در تالف حقوق مدنی.....
۶۳	بخش دوم: اقسام عقود.....
۶۳	الف- عقود معینه و عقود غیر معینه.....
۶۷	ب- عقود لازم و جایز.....
۶۸	تقسیمات عقد لازم و جایز.....
۷۰	بیع و تعریف آن.....
۷۳	بیع معاطات.....
۷۹	شرایط عقد بیع.....
۸۲	شروط متعاقدين در عقد بیع.....
۸۴	شرایط مبیع.....
۸۸	بحث در انواع بیع.....
۹۱	منابع و مأخذ.....
۹۵	فهرست آیات.....

"به نام آنکه جان را فکرت آموخت"

پیشگفتار

حمد و سپاس بیکران خداوند رحمان و رحیم را که فرصتی و نعمتی شایسته بر این بنده‌اش عطا فرموده تا که از سفره پر نعمت فقه تشیع، هدیه‌ای را به جامعه فقهی و حقوقی ایران تقدیم نماید.

بی‌گمان و با اندک تأمل، اثر حاضر را تألیف و تحقیقی رسا و عمیق که با مراجعه به کتب فقهی و تخصص در کتب حقوقی جدید، من باب مقارنه و تطبیق خواصیم یافت. راستای این روش دشواری تطبیق و مقارنه را نیز بر خود هموار نمودم تا هر چه بهتر بتوانم از عهده این مهم برآیم. البته تا آنجا که توان یاری داد نه آن گونه که می‌بایست انجام شود. فلذا تلاشی که برای این اثر بکار بسته‌ام، پایه‌های ذیل را در شرح کار خود مورد توجه قرار داده‌ام.

الف- شناسایی مبانی فقهی و قواعد مربوط و مناسب با عقود که با تفحص و کاوش در کتب قواعد فقهی انجام گردد.

ب- تحقیق در اصول مقوم عقد و شروط عقد و شروط متعاقدين و شروط موضوع عقد.

ج- بحث مبسوطی پیرامون انواع تقسیمات عقود.

د- بهره‌مندی از نظرات و تأملات حضرت استاد سید محمد موسوی یجنوردی، اولاً؛ از دیدگاه ایشان، بیع عبارت است از تبدیل در مالکیت انساناً، در حقیقت تمام هویت عقد به ایجاب موجب است و قبول قابل هیچ نقضی در هویت عقد در عقد ندارد و تنها شرط تأثیر عقد است نه شرط صحت. ثانیاً؛ با توجه به عدم اشتراط در ایجاب و قبول، معاطات عقد بوده و در حقیقت بیع است و نیز ملکیت مترتب بر آن، ملکیت لازمه است.

ثالثاً؛ عقد مکره باطل است و رضایت بعدی در آن اثری ندارد؛ چراکه معقول نیست اراده با کراهت و عدم تصدیق بی‌فایده به وجود آید؛ بنابراین اگر اراده معیوب باشد، عقد تحقق پیدا نمی‌کند.

رابعاً؛ بیع فضولی لنفسه باطل می‌باشد؛ زیرا فضول نمی‌تواند در بیع فضولی لنفسه دو خلع و اضافه را از طرف خودش انجام دهد؛ چراکه در این صورت، قانون بیع معاوضه به هم می‌خورد.

امید است که این نوشتار در مرحله نخست مورد محضر اساتید معظم با عنایت به همه کاسی‌ها، قیاس‌ها، فقه و تفسیر و ثانیا پژوهشگران میدان تطبیق و مقارنه بحث عقود در فقه و حقوق سرآمد افتد.

محقق: محسن حسن‌پور
عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد
اسلامی و اسلامی و گرامر